

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 22 lipca 2021 r.

DIK-WIK.400.77.2021.DB

Pan
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odnosząc się do Pana wystąpienia w sprawie odwołania pani Hanny Wróblewskiej ze stanowiska dyrektora Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki w Warszawie uprzejmie wyjaśniam, że podstawę prawną decyzji Ministra stanowią przepisy art. 15 ustawy z dnia 25 października 1991 r. *o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm.), w myśl których dyrektora instytucji kultury powołuje organizator na czas określony. Czteroletnia kadencja dyrektora Hanny Wróblewskiej kończy się 31 grudnia 2021.

Ponadto organizator przed powołaniem dyrektora zawiera z nim odrębną umowę w formie pisemnej, w której strony określają warunki organizacyjno–finansowe działalności instytucji kultury oraz program jej działania. Taką umowę zawarto także z panią Hanną Wróblewską i zgodnie z jej zapisami pani Dyrektor otrzymała zawiadomienie z dnia 28 czerwca 2021 r. o nieprzedłużeniu z nią umowy na dalszy okres.

Pragnę podkreślić również, że wskazanie trybu wyboru dyrektora państwowej instytucji kultury pozostaje w wyłącznych kompetencjach Ministra.

Przekazane przez Pana uwagi wykraczają dalece poza kompetencje Rzecznika Praw Obywatelskich. RPO z oczywistych względów nie może mieć wiedzy na temat funkcjonowania poszczególnych instytucji, zatem formułowanie ocen na temat ich dyrekcji na bazie wątpliwych doniesień medialnych naraża urząd rzecznika na zarzut braku powagi.

Muszę Panu również zwrócić uwagę na fakt, że Pańskie pismo zawiera szereg insynuacji odnoszących się do działalności Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu. Trudno inaczej określić ogólnikowe wskazanie na „kontrowersje”, „protesty środowiska artystycznego”, bez doprecyzowania o jakie sprawy, środowiska i podmioty

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

chodzi. Przykład zmiany dyrekcji Teatru Polskiego we Wrocławiu, który został przytoczony w Pańskim piśmie, potwierdza przypuszczenie ignorancji Rzecznika w tej materii. Wrocławski Teatr Polski jest to samorządowa instytucja kultury podległa Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego, nie zaś Ministrowi.

Z zaskoczeniem przyjąłem też Pańską ocenę, że realizacja przez Ministra jego ustawowych prerogatyw „budzi jednak uzasadnione wątpliwości dotyczące transparentności tych decyzji i zapewnienia poszanowania pluralizmu”. Wątpliwości tych Pan dalej nie precyzuje. Pańska uwaga w tym zakresie pozostaje więc w sferze insynuacji, bądź subiektywnych, niczym nieuzasadnionych dywagacji i opinii.

Pytanie natomiast o to „czy w przypadku dyrektora Zachęty – Narodowej Galerii Sztuki zostały zasięgnięte wymagane opinie”, nie jest wbrew Pańskiemu twierdzeniu pytaniem zasadnym. Jak wyjaśniałem bowiem na wstępie, dyrektor tej instytucji nie została odwołana, a jedynie poinformowana, że czasowy kontrakt upływający z końcem roku nie zostanie przedłużony. Obowiązujące w Polsce prawo nie wymaga w tej kwestii żadnych opinii. Rzecznik Praw Obywatelskich powinien o tym wiedzieć.

Odnosnie do możliwości wprowadzania zmian legislacyjnych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, informuję, że sprawy te były dyskutowane i rozpatrywane wielokrotnie, również w otwartej formule w czasie konsultacji publicznych i Ogólnopolskich Konferencji Kultury, zaś sama ustawa była wielokrotnie nowelizowana, ostatnio w 2019 roku.

Reasumując, Pański list trudno traktować inaczej niż jako przejaw niekompetencji i próbę bezprawnego nadużycia, godzącego w konstytucyjne i ustawowe uprawnienia Ministra oraz zasady funkcjonowania państwa prawa oraz demokracji.

Z poważaniem

Piotr Gliński

Do wiadomości:

Elżbieta Witek, Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Tomasz Grodzki, Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej